2 གལ་ཆེའི་གསར་འགྱུར། 2024ལོའི་ཟླ་9ཚེས་10

རེས་གཟའ་མིག་དམར།

པར་ངོས་འདིའི་འགན་འཁུར་རྩོམ་སྒྲིག་པ། ཨོ་རྒྱན་ཚེ་རིང་།

ལྷ་སའི་མཉམ་འདྲེས་སྨྱན་སྦྱོར་ལྟེ་གནས་
སུ་གནས་ཚུལ་འབྱོར་གསལ། བོད་ཀྱི་གསོ་བ་
རིག་པའི་ལུམས་བཅོས་ཀྱི་ལོ་ལྔའི་སྲུང་སྐྱོང་འཆར་
གཞི་ལག་ལེན་དུ་བསྟར་རྒྱུར་སྐུལ་འདེད་གཏོང་
ཆེད། ཟླ་9ཚེས་6ཉིན། རྒྱལ་ཡོངས་བོད་ཀྱི་གསོ་
བ་རིག་པའི་སྨན་ལུམས་རིག་གཞུང་བགྲོ་གླེང་ཚོགས་
འདུ་ལྷ་སར་འཚོགས་པ་རེད། རྒྱལ་སྨན་སློབ་
དཔོན་ཆེ་མོ་བ་དང་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་སྨན་རྩིས་
ཁང་གི་དེ་སྔའི་ཡོན་ཀྲང་དགྲ་འདུལ་གྱིས་ཤིས་ཚིག་
གསུངས་པ་དང་། རྒྱལ་སྨན་སློབ་དཔོན་ཆེ་མོ་བ་
དང་བོད་ལྗོངས་བོད་ལུགས་གསོ་རིག་སློབ་ཆེན་གྱི་
དགེ་རྒན་ཆེ་མོ་བ་དབང་འདུས་ཀྱིས་བོད་ལུགས་གསོ་
བ་རིག་པའི་སྨན་པའི་ཀུན་སྤྱོད་སྐོར་ནས་གསུང་
བཤད་གནང་བ་རེད།
བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་སྨན་རྩིས་ཁང་གི་ཕྱི་
བཅོས་ཚན་པའི་ཀྲུའུ་རེན་སྒྲོལ་མས་ངོ་སྤྲོད་བྱས་པར་
གཞིགས་ན། བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལུམས་
བཅོས་དེ་2018ལོར་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་སློབ་
གསོ་ཚན་རིག་རིག་གནས་རྩ་འཛུགས་ཀྱི་མིའི་རིགས་
ཀྱི་མངོན་མིན་རིག་གནས་ཤུལ་བཞག་གི་མཚོན་བྱེད་

བརྩམས་ཆོས་ཀྱི་མིང་གཞུང་ནང་བཅུག་པ་ནས་
བཟུང་། བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་མི་དམངས་སྲིད་
གཞུང་གིས་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལུམས་བཅོས་ཀྱི་
ལོ་ལྔའི་སྲུང་སྐྱོང་འཆར་གཞི་ལག་བསྟར་གྱི་ཇུས་གཞི་
བཏོན་པ་དང་། བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་སྨན་རྩིས་
ཁང་གི་ཕྱི་བཅོས་ཚན་པ་དེ་ཉིད་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ལུམས་
བཅོས་ལྟེ་གནས་ཆེ་ཤོས་ཡིན་པས་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་
པའི་ལུམས་བཅོས་ཀྱི་ལོ་ལྔའི་སྲུང་སྐྱོང་འཆར་གཞི་
ལག་བསྟར་གྱི་ལས་དོན་ནང་ཧུར་ཐག་ཞུགས་
ཤིང་། ཐེངས་འདིའི་བགྲོ་གླེང་ཚོགས་འདུ་དེའང་
ལོ་ལྔའི་སྲུང་སྐྱོང་འཆར་གཞིའི་ཁྲོད་ཀྱི་སྲོལ་རྒྱུན་སྲུང་
སྐྱོང་བྱ་ཐབས་ཤིག་ཡིན།
སྒྲོལ་མས། ཐེངས་འདིའི་བགྲོ་གླེང་ཚོགས་
འདུའི་ཐོག བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལུམས་བཅོས་
ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་དང་། ནད་
ཐོག་སྨན་བཅོས་ཀྱི་ཉམས་མྱོང་། སྨན་བཅོས་ཕན་
འབྲས་སོགས་ཕྱོགས་མང་པོ་དང་རིག་ཚན་མང་པོར་
གྲོས་བསྡུར་བྱས་ནས་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལུམས་
བཅོས་དེ་སྐས་རིམ་གསར་པ་ཞིག་ཏུ་སླེབས་པར་བྱ་རྒྱུ་
དང་། བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལུམས་བཅོས་

དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱས་ཏེ། ལུམས་བཅོས་གཙོ་བོར་
བྱེད་པའི་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ཁྱད་ལྡན་སྨན་
བཅོས་ལག་རྩལ་རྒྱུན་འཛིན་དང་། ཁྱབ་གདལ།
ཞིབ་འཇུག བེད་སྤྱོད་བཅས་ཀྱི་ལས་དོན་མུ་མཐུད་
ཡག་པོ་བསྒྲུབ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་བཤད།
ཚོགས་འདུའི་ཐོག བོད་ལུགས་གསོ་རིག་
མཁས་དབང་ཚོས་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལུམས་
བཅོས་ཀྱི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་དང་རྨང་གཞི།
ནད་ཐོག་སྨན་བཅོས། ད་དུང་སྨན་རྒྱུ་འདེམས་
སྟངས། བཟོ་རྩལ་སོགས་ཀྱི་ཐད་ནས་གྲོས་བསྡུར་
གཏིང་ཟབ་བྱས་ཤིང་། བོད་ལུགས་གསོ་རིག་
མཁས་དབང་དང་བོད་སྨན་མཁས་དབང་200ཙམ་
བགྲོ་གླེང་ཚོགས་འདུར་ཞུགས་པ་རེད།
ཚོགས་ཞུགས་སྨན་དོན་པའི་འཐུས་མི་ཚེ་སྒྲོན་
གྱིས། ཐེངས་འདིའི་བོད་ལུགས་གསོ་རིག་གི་ལུམས་
བཅོས་རིག་གཞུང་བགྲོ་གླེང་ཚོགས་འདུར་ཞུགས་ནས་
ལུམས་བཅོས་ཐད་སྔར་བས་རྒྱུས་ལོན་ཐུབ་བྱུང་།
ངའི་ངོས་ནས་བརྗོད་ན་རྒྱུན་གཏན་གྱི་ལས་ཀ་དང་
ལག་ལེན་ཁྲོད་ཕན་ཆེན་པོ་ཐོགས་རྒྱུ་རེད་ཅེས་བཤད།
（ཨོ་རྒྱན་ཚེ་རིང་གིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

ལོ་ལྔའི་སྲུང་སྐྱོང་འཆར་གཞི་ལག་བསྟར་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ།

རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་བོད་ལུགས་གསོ་བ་རིག་པའི་སྨན་ལུམས་རིག་གཞུང་བགྲོ་གླེང་ཚོགས་འདུ་འཚོགས་པ།

ལྷ་སའི་མཉམ་འདྲེས་སྨྱན་སྦྱོར་ལྟེ་གནས་སུ་
གནས་ཚུལ་འབྱོར་གསལ། ཚེས་6ཉིན་གྱི་སྔ་
དྲོར། གྲོང་ཨུད་འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་གྱུར་པུས་གྲོང་
ཁྱེར་ཡོངས་ཀྱི་ཏང་ཕྱིའི་མི་སྣའི་འཐུས་མིས་ཏང་གི་
སྐབས་ཉི་ཤུ་པའི་ཀྲུང་ཨུ་ཚང་འཛོམས་གྲོས་ཚོགས་
ཐེངས་གསུམ་པའི་དགོངས་དོན་སློབ་སྦྱོང་དང་ལག་
བསྟར་བྱེད་པའི་སྒྲོག་འགྲེལ་ཚོགས་འདུ་འཚོགས་པ་
རེད།
གྲོང་ཨུད་ཀྱི་རྒྱུན་ཨུ་དང་། འཐབ་ཕྱོགས་
གཅིག་གྱུར་པུའི་པུའུ་ཀྲང་། གྲོང་ཁྱེར་སྲིད་གྲོས་
ཏང་ཙུའི་ཧྲུའུ་ཅི་གཞོན་པ་བཅས་ཡིན་པའི་སྐལ་
བཟང་ཚེ་བརྟན་སྒྲོག་འགྲེལ་ལ་ཞུགས་པ་རེད།
གདན་ཞུས་ལྟར་གྲོང་ཨུད་ཏང་གི་སློབ་གྲྭའི་མི་
རིགས་ཆོས་ལུགས་སློབ་དཔྱོད་ཁང་གི་སྒྲོག་འགྲེལ་པ་
ཀརྨ་དགེ་ལེགས་ཀྱིས《ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་སྒྱུར་བཅོས་
གཏིང་ཟབ་ཏུ་བཏང་སྟེ། ཀྲུང་གོའི་ལུགས་ཀྱི་དེང་
རབས་ཅན་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ》ཞེས་པ་ཁ་བྱང་
དུ་བྱས་ནས་ཏང་གི་སྐབས་ཉི་ཤུ་པའི་ཀྲུང་ཨུ་ཚང་
འཛོམས་གྲོས་ཚོགས་ཐེངས་གསུམ་པའི་དོན་སྙིང་གལ་
ཆེན་དང་། སྒྱུར་བཅོས་ཀྱི་སྤྱིའི་དམིགས་ཚད་ལས་
འགན། ལག་བསྟར་དོན་འཁྱོལ་བྱ་ཐབས་བཅས་
ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་ཐད་ནས་འགྲེལ་བཤད་ཞིབ་ཕྲ་བརྒྱབ་
པ་རེད། སྒྲོག་འགྲེལ་དེར་བརྗོད་དོན་གཙོ་བོ་ཁ་
གསལ་བ་དང་། གོ་རིམ་ཁ་གསལ་བ། ནང་དོན་
ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། གནད་ལ་འཕིགས་པ་བཅས་ཀྱི་
ཁྱད་ཆོས་འཛོམས་པས། ཚང་མས་ཚང་འཛོམས་
གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་དགོངས་དོན་ལ་གོ་བ་གཏིང་ཟབ་ལེན་
པ་དང་། ཁོང་དུ་ཆུད་པ། སྒྱུར་བཅོས་ཀྱི་ཡིད་
ཆེས་བརྟན་དུ་གཏོང་བ་བཅས་ལ་མཛུབ་ཁྲིད་ཀྱི་དོན་
སྙིང་གལ་ཆེན་ལྡན་ཡོད།

ཚོགས་ཞུགས་མི་སྣས་ནན་ཏན་ངང་ཉན་པ་
དང་བསམ་གཞིགས་གཏིང་ཟབ་བྱས་པ་རེད། ཏང་
ཕྱིའི་མི་སྣའི་འཐུས་མི་ཐན་ཀོང་ཝུའེ་ཡིས། དེ་རིང་
སྒྲོག་འགྲེལ་ལ་ཉན་རྗེས་སློབ་གསོ་ཐོབ་བྱུང་ལ་བློ་
སྒོའང་ཕྱེ་བྱུང་། ཕྱིར་ལོག་རྗེས། ངས་ཏང་གི་
སྐབས་ཉི་ཤུ་པའི་ཀྲུང་ཨུ་ཚང་འཛོམས་གྲོས་ཚོགས་
ཐེངས་གསུམ་པའི་དགོངས་དོན་སློབ་སྦྱོང་ཡག་པོ་
དང་། དྲིལ་བསྒྲགས་ཡག་པོ། ལག་བསྟར་ཡག་པོ་
བཅས་བྱ་རྒྱུ་དེ་མིག་སྔ་དང་སླད་ཕྱིན་གྱི་དུས་སྐབས་
ཤིག་རིང་གི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལས་འགན་གལ་ཆེན་ཞིག་ཏུ་
བརྩིས་ནས་བསམ་བློ་དང་བྱ་སྤྱོད་ཚང་འཛོམས་གྲོས་
ཚོགས་ཀྱི་དགོངས་དོན་ཐོག་གཅིག་གྱུར་ཏན་ཏིག་ཡོང་
བར་བྱ་རྒྱུ་དང་། ཐོས་བསམ་སྤྱོད་གསུམ་ཟུང་
འབྲེལ་དང་ཤེས་དད་སྦྱོར་གསུམ་གཅིག་གྱུར་གྱིས་སློབ་
སྦྱོང་གི་གྲུབ་འབྲས་དེ་ལས་སྒྲུབ་ལས་གཏོད་ཀྱི་སྒུལ་
ཤུགས་ཆེན་པོར་བསྒྱུར་ཏེ། དུས་རབས་གསར་པའི་
ལྷ་སའི་འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་གྱུར་གྱི་ལས་དོན་སྤུས་
ཚད་མཐོན་པོའི་སྒོ་ནས་འཕེལ་རྒྱས་འགྲོ་རྒྱུར་ཐབས་
དང་ཇུས་ཧུར་ཐག་འདོན་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་བཤད།
ཚོགས་འདུའི་ཐོག ད་དུང་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་
ཏང་ཨུད་སྐབས་བཅུ་པའི་ཚང་འཛོམས་གྲོས་ཚོགས་
ཐེངས་དྲུག་པ་དང་གྲོང་ཨུད་སྐབས་བཅུ་པའི་ཚང་
འཛོམས་གྲོས་ཚོགས་ཐེངས་བརྒྱད་པའི་དགོངས་དོན་
བརྒྱུད་བསྒྲགས་བྱས་ཤིང་། ཉེ་དུས་ལྷ་སའི་སྤྱི་
ཚོགས་དང་། དཔལ་འབྱོར། བྱ་གཞག་ཁག་
འཕེལ་རྒྱས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་བརྡ་ཁྱབ་བཏང་བ་རེད།
གྲོང་ཁྱེར་ཡོངས་ཀྱི་མི་རིགས་ཁག་དང་ལས་
རིགས་ཁག་གི་ཏང་ཕྱིའི་མི་སྣའི་འཐུས་མི་90ཙམ་སྒྲོག་
འགྲེལ་ཚོགས་འདུར་ཞུགས་པ་རེད།
（ཨོ་རྒྱན་ཚེ་རིང་གིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

རང་གྲོང་གི་ཏང་ཕྱིའི་འཐུས་མིས་ཏང་གི་སྐབས་ཉི་ཤུ་པའི་ཀྲུང་ཨུ་ཚང་འཛོམས་གྲོས་ཚོཊ་ཐེངས་གསུམ་པའི་དགོངས་དོན་སློབ་སྦྱོང་དང་ལག་བསྟར་བྱེད་པའི་སྒྲོག་འགྲེལ་ཚོཊ་འདུ་འཚོགས་པ།

ལྷ་སའི་མཉམ་འདྲེས་སྨྱན་
སྦྱོར་ལྟེ་གནས་སུ་གནས་ཚུལ་འབྱོར་
གསལ། སླར་ཡང་ལོ་ཏོག་བསྡུ་བའི་
དུས་ཚིགས་ཤར་ཞིང་། སེར་པོ་
གསེར་གྱི་ཞིང་ཐང་དུ་ལོ་ལེགས་བསྡུ་
བའི་དགའ་སྤྲོའི་རྣམ་པས་ཁེངས། ཟླ་
9ཚེས་6ཉིན་སྟག་རྩེ་ཆུས་ཀྱིས་དང་
བླངས་ཞབས་ཞུའི་བྱེད་སྒོ་སྒྲིག་འཛུགས་
བྱས་ནས་སྤེལ་ཞིང་། དང་བླངས་པ་
ཞིང་ནང་དང་མུ་ཁར་བསྐྱོད་དེ་མང་
ཚོགས་ལ་བཙས་མ་བརྔ་རོགས་བྱས་པ་
དང་། བྱ་སྤྱོད་དངོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་
དམངས་ཀྱི་སེམས་ཁྲལ་དང་དཀའ་
གནད་སེལ་རོགས་བྱས་ནས་དམངས་
སེམས་ལ་དྲོ་སྐྱིད་སྦྱིན་པ་རེད།
དང་བླངས་པ་ཚོ་ཞོགས་པ་སྔ་པོ་
ནས་སྟག་རྩེ་ཆུས་དར་རྒྱས་ཤང་དར་
རྒྱས་གྲོང་ཚོའི་ཚོགས་ཆུང་3པ་དང་4
པའི་ཞིང་ནང་དུ་ཡོང་ཞིང་། ཁོང་
ཚོས་མགོ་ལ་ཞྭ་མོ་དམར་པོ་དང་ལུས་ལ་
ཕུ་མེད་སྟོད་གོས་དམར་པོ་གྱོན་ནས་
སྙིང་སྟོབས་རབ་ཏུ་འཕེལ་བཞིན་རྔ་
བསྡུའི་ལས་ལ་གཞོལ་པ་ནི་གསེར་
མདོག་གིས་བཀླུབས་པའི་ཞིང་ནང་དུ་
རྣམ་པར་བཀྲ་བའི་མཛེས་ལྗོངས་ཤིག་
ཏུ་གྱུར་ཡོད། དང་བླངས་པ་ལ་ལས་
ཟོར་བ་ཁྱེར་ནས་བརྔ་བསྡུ་ཧུར་ཐག་
བྱེད་པ་དང་། ལ་ལས་འབྲུ་དབོར་ཏེ་
སྟོན་བསྡུའི་འཐབ་ཕྱོགས་དང་པོར་
དཀའ་སྤྱད་འབད་འཐབ་ཀྱིས་ལས་ལ་
བརྩོན་པས། ཞིང་ནང་དུ་ཏང་དང་
མང་ཚོགས་ཀྱི་སེམས་པ་གཅིག་ཏུ་སྦྲེལ་
ནས་ལོ་ཏོག་ཚང་མ་མཛོད་ནང་དུ་
འཇུག་པའི་མང་ཚོགས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་
སེལ་བའི་དང་བླངས་ཞབས་ཞུའི་རྣམ་
པ་ཞིག་མངོན་བཞིན་ཡོད་པ་རེད།
དར་རྒྱས་གྲོང་ཚོའི་ཚོགས་ཆུང་
བཞི་པའི་གྲོང་མི་ཟླ་བ་སྒྲོལ་མས་འདི་
ལོའི་ནས་ཀྱི་ཐོན་འབབ་ཡག་པོ་
འདུག འཕྲུལ་ཆས་ཀྱིས་བརྔ་བསྡུ་
བྱེད་པའི་ཁར་དང་བླངས་པས་རོགས་

རམ་བྱས་པས་འབྲུ་མགྱོགས་མྱུར་བསྡུ་ཐུབ་བྱུང་ཞེས་
བཤད། ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བར་གཞིགས་ན། སྔོན་དཔག་
བྱས་ན་འདི་ལོ་སྟག་རྩེ་ཆུས་ཀྱི་གྲོའི་ཆ་སྙོམས་མུའུ་རེའི་ཐོན་
ཚད་ལ་སྤྱི་རྒྱ་440ཙམ་དང་ནས་མུའུ་རེའི་ཐོན་ཚད་ལ་སྤྱི་རྒྱ་
395ཙམ་ཟིན་རྒྱུ་རེད། མིག་སྔར་ཁོངས་གཏོགས་ཁུལ་གྱི་
སྟོན་བསྡུའི་ལས་དོན་གོ་རིམ་ལྡན་པའི་ངང་སྤེལ་བཞིན་ཡོད་
པ་རེད།
ད་ཐེངས་ཀྱི་དང་བླངས་ཞབས་ཞུའི་བྱེད་སྒོ་དེ་ཞིང་
ནང་དང་མུ་ཁར་སྤེལ་ནས་ཤེས་དཔལ་སྲོལ་གསར་གྱིས་མང་
ཚོགས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཞིང་ས་བརླན་པར་བྱས་པ་རེད། མང་
ཚོགས་དང་འབྲེལ་འདྲིས་དང་། དམངས་འཚོར་ཕན་
འདོགས་པའི་དང་བླངས་ཞབས་ཞུའི་བྱེད་སྒོ་དེ་སྟག་རྩེའི་
དང་བླངས་ཞབས་ཞུས་མང་ཚོགས་ཀྱི་མཐའ་མའི་འགག་
གནད་སེལ་བའི་རྒྱུན་རྣམ་ཅན་གྱི་ལག་ལེན་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་རྒྱུ་
རེད། སླད་ཕྱིན་སྟག་རྩེ་ཆུས་ཀྱིས་དང་བླངས་སྟོབས་
ཤུགས་དེ་བས་མང་བ་གོང་བུ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིལ་ནས་དམངས་
ཀྱི་འདོད་བློར་ཉན་པ་དང་དམངས་ཀྱི་སེམས་ཁྲལ་སེལ་བའི་

དང་བླངས་ཀྱི་སྙིང་སྟོབས་དར་སྤེལ་བཏང་སྟེ། རྒྱུན་རྣམ་
ཅན་དང་། ཞིབ་ཚགས་ཅན། སྤུས་ལེགས་ཅན་བཅས་ཀྱི་
སྒོ་ནས་ཞིང་ལས་ལ་རོགས་རམ་བྱེད་པའི་དང་བླངས་ཞབས་
ཞུའི་བྱེད་སྒོ་སྤེལ་ནས་སྟག་རྩེ་ཆུས་ཀྱི་མང་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱིད་སྣང་
དང་ཐོབ་སྣང་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་ཆེ་རུ་གཏོང་རྒྱུ་ཡིན་པ་
རེད།
སྟག་རྩེ་ཆུས་སྤྱི་བདེ་ཅུས་ཀྱི་མི་དམངས་ཉེན་རྟོག་པ་
ཝུའུ་དབྱི་ཧྥན་གྱིས་དེ་ནི་ངས་བཙས་མ་རྔ་ཐེངས་དང་པོ་
ཡིན། གསེར་འོད་ལམ་ལམ་དུ་འཕྲོ་བའི་ནས་དེ་དག་
མཐོང་སྐབས་ལོ་ལེགས་ཀྱི་དགའ་སྣང་བྱུང་ལ་ཞིང་པ་ནི་
ལས་སླ་པོ་ཞིག་མིན་པ་དངོས་སུ་མྱོང་ཚོར་ཡང་བྱུང་།
ཏང་ཡོན་ལས་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་ངོས་ནས་ད་ཐེངས་ཀྱི་
བྱེད་སྒོར་ཞུགས་པར་དོན་སྙིང་གལ་ཆེན་ལྡན་ཡོད་ལ་སླད་
ཕྱིན་གྱི་ལས་ཀའི་ཁྲོད་ང་ཚོས་མི་དམངས་ལ་ཞབས་
འདེགས་དེ་བས་ལེགས་པ་ཞུ་རྒྱུར་སྐུལ་ལྕག་ཐེབས་བྱུང་
ཞེས་བཤད།
（སྟོབས་རྒྱལ་གྱིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

སྟག་རྩེ་ཆུས་ཀྱི་དང་བླངས་པས་ཞིང་པར་བཙས་མ་བརྔ་རོགས་བྱས་པ།

ལྷ་སའི་མཉམ་འདྲེས་སྨྱན་སྦྱོར་ལྟེ་གནས་
སུ་གནས་ཚུལ་འབྱོར་གསལ། ཁོངས་གཏོགས་
ཁུལ་གྱི་རྒྱ་ཆེའི་ཏང་ཡོན་ལས་བྱེད་པ་དང་མང་ཚོགས་
ཀྱིས་ཏང་གི་སྐབས་ཉི་ཤུ་པའི་ཀྲུང་ཨུ་ཚང་འཛོམས་
གྲོས་ཚོགས་ཐེངས་གསུམ་པའི་དགོངས་དོན་ལ་གོ་བ་
གཏིང་ཟབ་ལེན་རྒྱུར་ཁྲིད་སྟོན་བྱས་ནས་ཚང་
འཛོམས་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་དགོངས་དོན་དེ་ཁོངས་

གཏོགས་ཁུལ་གྱི་འཛུགས་སྐྲུན་དང་འཕེལ་རྒྱས་ལ་
སྐུལ་འདེད་གཏོང་བའི་སྒུལ་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་
ཏན་ཏིག་བསྒྱུར་ཆེད། ཉིན་ཤས་གོང་། ཁྲེང་ཀོན་
ཆུས་བཅིངས་འགྲོལ་ནུབ་ལམ་ཁྲོམ་གཞུང་དན་བག་
སྡེ་ཁུལ་གྱིས་ཏང་གི་སྐབས་ཉི་ཤུ་པའི་ཀྲུང་ཨུ་ཚང་
འཛོམས་གྲོས་ཚོགས་ཐེངས་གསུམ་པའི་དགོངས་དོན་
སློབ་སྦྱོང་དང་ལག་བསྟར་བྱེད་པའི་སྒྲོག་འགྲེལ་བྱེད་
སྒོ་སྤེལ་བ་རེད། སྡེ་ཁུལ་གྱི་ཏང་ཡོན་རྒན་གྲས་
དང་། དུད་སྦྲེལ་འཐུས་མི། གྲོང་མི་མང་ཚོགས་
སོགས་མི་200ལྷག་ཙམ་དེའི་ནང་ཞུགས་ཡོད།
བྱེད་སྒོའི་ཁྲོད། གྲོང་ཨུད་ཏང་གི་སློབ་གྲྭའི་
འཆད་ཁྲིད་དགེ་རྒན་ཕུར་བུ་ཆོས་གྲགས་གདན་

དྲངས་ཏེ། ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་སྒྱུར་བཅོས་སྔར་བས་
གཏིང་ཟབ་ཏུ་གཏོང་བའི་གཙོ་དོན་དང་། རྩ་དོན་
གལ་ཆེན། བྱ་ཐབས་གལ་ཆེན། རྩ་བའི་འགན་
ལེན། དེ་བཞིན་སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གི་
གསུང་བཤད་གལ་ཆེན་སོགས་ལ་གོ་བ་གཏིང་ཟབ་
ལེན་པ་དང་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱེད་པར་དམིགས་ནས་
གསོན་ཉམས་དོད་པའི་སྐད་ཆ་དང་མངོན་གསུམ་
གསལ་རྗེན་གྱི་དཔེ་མཚོན་ཐོག་ནས་ཏང་གི་སྐབས་ཉི་
ཤུ་པའི་ཀྲུང་ཨུ་ཚང་འཛོམས་གྲོས་ཚོགས་ཐེངས་
གསུམ་པའི་དགོངས་དོན་དང་སྲིད་ཇུས་ཁྲིམས་སྲོལ་
ཁག་གྲོང་མི་མང་ཚོགས་ཁྲོད་དྲིལ་བསྒྲགས་བྱས་པ་
དང་། （པར་ངོས་བཞི་པར་གཟིགས）

དན་བག་སྡེ་ཁུལ་གྱིས་ཏང་གི་སྐབས་ཉི་ཤུ་པའི་ཀྲུང་ཨུ་ཚང་འཛོམས་གྲོས་ཚོགས་ཐེངས་གསུམ་པའི་དགོངས་དོན་སློབ་སྦྱོང་དང་ལག་བསྟར་བྱེད་པའི་སྒྲོག་འགྲེལ་གྱི་བྱེད་སྒོ་སྤེལ་བ།

ལྷ་སའི་མཉམ་འདྲེས་སྨྱན་སྦྱོར་ལྟེ་གནས་སུ་
གནས་ཚུལ་འབྱོར་གསལ། སུའུ་ཀྲོའུ་དང་ལྷ་ས་
གཉིས་པོའི་རིག་གནས་སྤེལ་རེས་ལ་སྐུལ་འདེད་བཏང་
ནས་ཐུན་མོང་ཐོག་ཀྲུང་ཧྭ་མི་རིགས་གཅིག་མཐུན་
ཚོགས་པའི་འདུ་ཤེས་ཟབ་ཏུ་གཏོང་ཆེད། ཉིན་ཤས་
གོང་། སུའུ་ཀྲོའུ་གྲོང་ཁྱེར་རྩོམ་རིག་སྒྱུ་རྩལ་ལས་
རིགས་མཉམ་འབྲེལ་ལྷན་ཚོགས་དང་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་
རྩོམ་རིག་སྒྱུ་རྩལ་ལས་རིགས་མཉམ་འབྲེལ་ལྷན་ཚོགས་
ཀྱིས་མཉམ་དུ་གཙོ་གཉེར་བྱས་པའི“སུའུ་ལྷའི་བསམ་
པ་གཅིག་ཏུ་སྦྲེལ། ཀྲུང་གོའི་ཕུགས་འདུན་མཉམ་དུ་
སྒྲུབ”ཅེས་པའི་དམངས་ཕན་གྱི་རིག་རྩལ་འཁྲབ་སྟོན་
དེ་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་མང་ཚོགས་སྒྱུ་རྩལ་ཁང་དུ་ཐུགས་
གྲ་ལེགས་འགྲིག་ངང་གཉེར་བ་རེད།
གྲོང་ཨུད་ཀྱི་རྒྱུན་ཨུ་དང་དྲིལ་བསྒྲགས་པུའི་
པུའུ་ཀྲང་ཝང་ཧུའེ་འཁྲབ་སྟོན་ལ་གཟིགས་པར་ཕེབས་
པ་རེད།
འཁྲབ་སྟོན་དེ་ལྷ་མོ《བཀྲ་ཤིས་པའི་སྙན་
དབྱངས》ཞེས་པའི་ཁྲོད་འགོ་ཚུགས་ཤིང་། སུའུ་
ཀྲོའུ་གྲོང་ཁྱེར་དང་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་སྒྱུ་རྩལ་པ་ཚོས་
གར་སྟེགས་སུ་གླུ་གཞས《ང་རང་ཀྲུང་གོར་
དགའ》དང་། ཨོག་ལེན་ཆུང་བ་མཉམ་དཀྲོལ
《མཁའ་ལམ་སྣེ་ཁྲིད》 སྟོད་གཞས《བསོད་ནམས་
འབྲས་གཞོང》 མིག་འཕྲུལ《ཡུལ་སྐོར་ལམ་
བུ》སོགས་རེས་མོས་ཀྱིས་འཁྲབ་སྟོན་བྱས་པས་ལྟད་མོ་
བའི་དགའ་བསུ་ཆེན་པོ་ཐོབ། དེ་རྗེས་སུའུ་ཀྲོའུ་

གྲོང་ཁྱེར་ནས་ཡོང་བའི་སྒྱུ་རྩལ་པ་ཚོས་ཁུན་ཧྲན་གྱི་
ཁྲང་ཞི་དང་གཞས་མ་གཏམ་སོགས་ལེ་ཚན་འཁྲབ་
སྟོན་བྱས་པས་ཡུལ་དངོས་ཀྱི་ལྟད་མོ་བ་ཚོས་ལྷ་ས་ནས་
ཡུལ་དེ་གའི་མཛེས་སྡུག་དང་ཤེས་དཔལ་ཉམས་སུ་
མྱོང་ཐུབ་ཡོད། ས་གནས་གཉིས་པོའི་སྒྱུ་རྩལ་པས་
རྩོམ་སྒྲིག་ཞིབ་ཚགས་བྱས་པའི་ལེ་ཚན་ཁྲོད། སྲོལ་
རྒྱུན་དང་དེང་རབས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་དང་། མི་རིགས་
དང་ས་ཁོངས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་མཉམ་འདྲེས་བྱུང་ནས་ས་
གནས་གཉིས་པོའི་རིག་གནས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་ཡིད་དབང་འཕྲོག་ཤུགས་མངོན་ཡོད།
ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བར་གཞིགས་ན། 1994
ལོར་ལྷ་སར་ཁ་གཏད་རོགས་སྐྱོར་བྱས་ཚུན། སུའུ་
ལྷ་ཡུལ་གཉིས་ཀྱིས་ཁྱབ་ཁོངས་མང་པོ་དང་རིམ་པ་
མང་པོའི་སྒོ་ནས་འགྲོ་འོང་དང་། སྤེལ་རེས།
མཉམ་འདྲེས་བཅས་ཀྱི་བྱེད་སྒོ་རྒྱ་ཁྱབ་ཏུ་སྤེལ་ནས་སྤྱི་
ཚོགས་དང་། དཔལ་འབྱོར། རིག་གནས་བཅས་
འཕེལ་རྒྱས་འགྲོ་རྒྱུར་སྐུལ་འདེད་ཤུགས་ཆེན་བཏང་
ཡོད། ཐེངས་འདིའི་བྱེད་སྒོས་སུའུ་ལྷ་ཡུལ་གཉིས་ཀྱི་
རིག་གནས་མཉམ་འདྲེས་དང་སྤེལ་རེས་ཀྱི་ཚད་ཟབ་
ཏུ་ཕྱིན་པ་མ་ཟད། ས་གནས་གཉིས་པོའི་མང་
ཚོགས་དབར་གྱི་མཛའ་གྲོགས་ཀྱང་ཟབ་ཏུ་ཕྱིན་ནས་
རིག་གནས་སྤེལ་རེས་དང་མཉམ་ལས་ལ་ཐུན་མོང་
ཐོག་སྐུལ་འདེད་གཏོང་ཆེད་ལེའུ་གསར་པ་ཞིག་
བརྩམས་ཡོད།
（ཨོ་རྒྱན་ཚེ་རིང་གིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

“སུའུ་ལྷའི་བསམ་པ་གཅིག་ཏུ་སྦྲེལ།ཀྲུང་གོའི་ཕུགས་འདུན་མཉམ་དུ་སྒྲུབ”ཅེས་པའི་དམངས་ཕན་གྱི་རིག་རྩལ་འཁྲབ་སྟོན་བྱེད་སྒོ་སྤེལ་བ།

པར་འདི་ནི་སྟག་རྩེ་ཆུས་ཀྱི་དང་བླངས་པས་ཞིང་པར་བཙས་མ་བརྔ་རོགས་བྱེད་བཞིན་པའི་རྣམ་པ་ཡིན།

（པར་ངོས་དང་པོར་མཐུད）
རང་རྒྱལ་གྱིས་འཛམ་གླིང་སྟེང་གཞི་ཁྱོན་ཆེས་ཆེ་
བའི་སློབ་གསོའི་མ་ལག་འཛུགས་སྐྲུན་ལེགས་གྲུབ་བྱུང་
བ་དང་། སློབ་གསོ་དེང་རབས་ཅན་གྱི་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་
སྤྱིའི་ཆུ་ཚད་དེ་འཛམ་གླིང་ཧྲིལ་པོའི་འབྲིང་རིམ་དང་
མཐོ་རིམ་སློབ་གསོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གྲས་སུ་སླེབས་
ཡོད། བློ་མཐུན་ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་སློབ་གསོར་དམིགས་
ནས་སྤེལ་བའི་རྣམ་བཤད་གལ་ཆེན་རབ་དང་རིམ་པས་
ཚན་རིག་དང་མཐུན་པའི་སྒོ་ནས“མི་ཇི་ལྟ་བུ་གསོ་སྐྱོང་
བྱེད་པ་དང་། ཇི་ལྟར་མི་གསོ་སྐྱོང་བྱེད་པ། སུའི་
ཆེད་དུ་མི་གསོ་སྐྱོང་བྱེད་པའི”རྩ་བའི་གནད་དོན་ལ་
ལན་བཏབ་ཡོད། དེས་རང་རྒྱལ་གྱི་སློབ་གསོའི་བྱ་
གཞག་གི་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་ལ་ངོས་འཛིན་གཏིང་

ཟབ་ཏུ་བཏང་ནས། དུས་རབས་གསར་པ་དང་རྒྱང་

ལམ་གསར་པར་མི་དམངས་ཀྱི་བློར་འབབ་པའི་སློབ་
གསོར་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ་དང་།
ཏང་གི་སློབ་གསོའི་མཛད་ཕྱོགས་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་ལག་
ལེན་མཐར་ཕྱིན་བསྟར་བ། ཀུན་སྤྱོད་དང་ཤེས་
རིག ལུས་རྩལ། མཛེས་དཔྱོད། ངལ་རྩོལ་བཅས་
ཕྱོགས་ཡོངས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་
འཛུགས་སྐྲུན་བྱེད་མཁན་དང་རྒྱུན་འཛིན་བྱེད་མཁན་
སྐྱེད་སྲིང་བྱེད་པ། ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་ཀྲུང་ཧྭ་མི་
རིགས་བསྐྱར་དར་རླབས་པོ་ཆེར་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བར་
འདེགས་སྐྱོར་ནུས་ལྡན་མཁོ་འདོན་བྱེད་པ་བཅས་ཀྱི་
ཕྱོགས་ལ་མཛུན་སྟོན་གྱི་དོན་སྙིང་གལ་ཆེན་ལྡན་ཡོད།
（ཨོ་རྒྱན་ཚེ་རིང་གིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

ཏང་གི་སྐབས་ཉི་ཤུ་པའི་ཀྲུང་ཨུ་ཚང་འཛོམས་གྲོས་ཚོགས་
ཐེངས་གསུམ་པའི་དགོངས་དོན་ལྷ་སར་ལག་བསྟར་བྱེད།